

ПРОСТОРОВІСТЬ ТЕКСТУ ТА ГЕНЕРАТИВІЗМ

Екзаменаційний проект з курсу
“Актуальні питання сучасної лінгвістики”

Бондарчук Роман, 62 гр.
Викладач доц. Т.Є.Недашківська

План

1. Кореляція: текст – простір
2. Детермінація поняття “простір споглядання”
3. Генеративна граматики опису

ЛІТЕРАТУРА:

1. Армеева А. Р. Локативные и предложные конструкции как средство описания пространства. Дипломная работа. Приложение. Москва: МГУ, 1994.
2. Кобозева И.М. Представление знаний о физических объектах для систем типа "Рисунок « Текст" // Категоризация мира: пространство и время. Материалы конференции. Москва: МГУ, 1997а.
3. Кобозева И.М. Как мы описываем пространство, которое видим: композиционные стратегии// Труды международного семинара "Диалог'97" по компьютерной лингвистике и ее приложениям. Ясная Поляна, 1997б.
4. Мельчук И.А. Опыт теории моделей типа "Смысл-Текст". М., 1976.
5. Топоров В.Н. Пространство и текст//Текст: семантика и структура. М.: Наука 1983, 227-284.
6. Философский энциклопедический словарь. М.: Советская энциклопедия, 1983.
7. Горнштейн Г. Н. Философия Николая Гартмана. Л., 1969, с. 208—216.

Два полюси співвідношень

• T € S
• S € T

Текст є просторовим



Простір є текстом



Єдиний континуум консолідації
в ментальних структурах

Атрибути простору

ЯГО

УКТ

ЯЗО

УРН

УМО

УАС

УОВ

УМ

УОД

УНН

УАГА

УОМ

УОВ

БУТ

ВВІА

КУД

ВІС

ВІА

НА

УЛ

УЛ

УЛ

УЛ

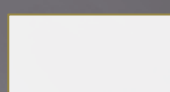
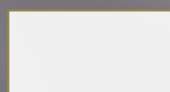
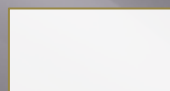
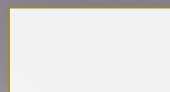
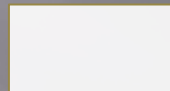
ІМІ

УНІС

ООЄ

ТЬ

КТІВ



Дві категорії, що пояснюють кореляцію простору і тексту:

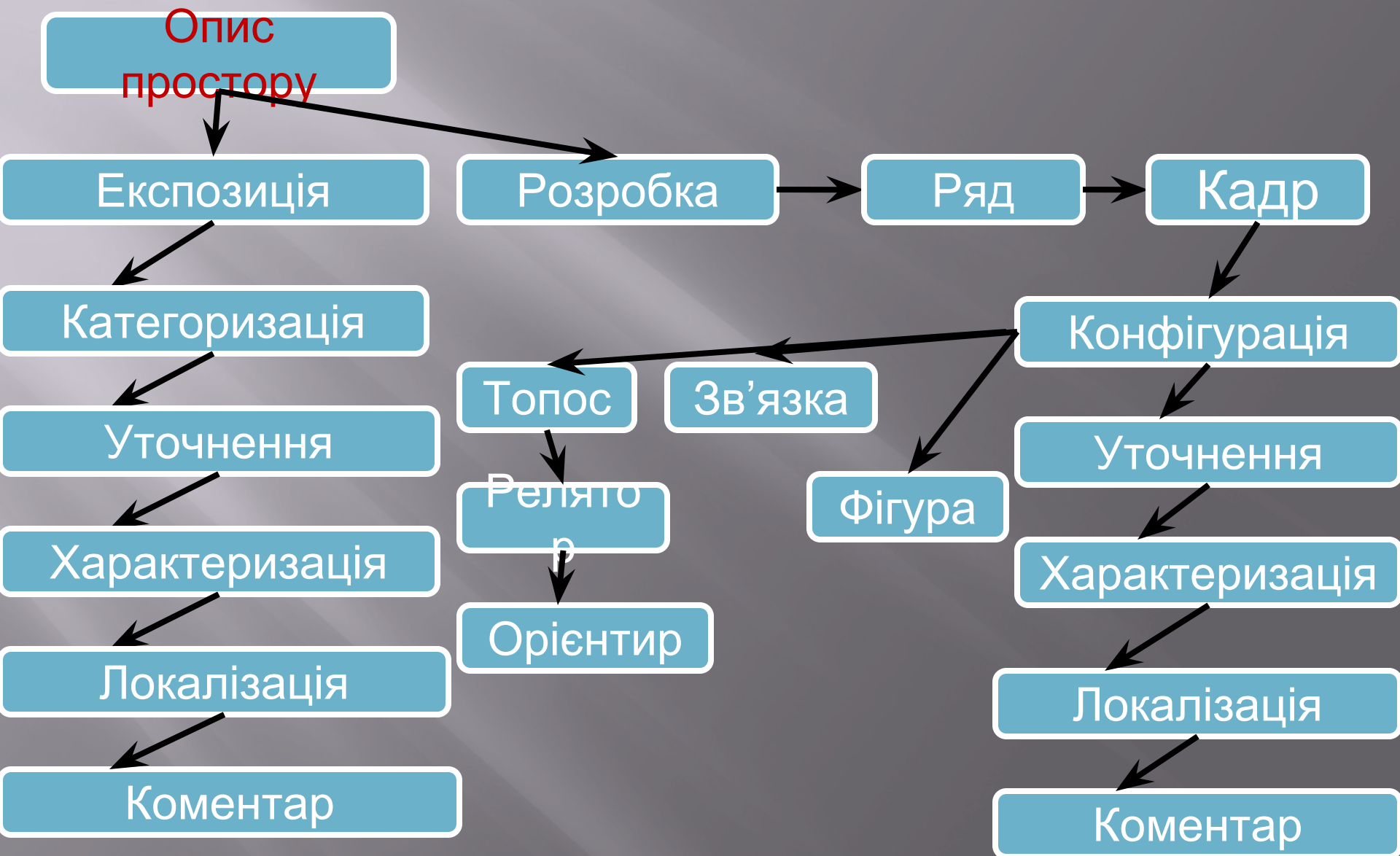
- (Anschauungsraum) – об'єктивний простір, що знаходиться поза нашим сприйманням
- (Erlebnisraum) – простір споглядання та уявлення в свідомості людини

«Самое замечательное и в известной мере действительно парадоксальное в пространстве созерцания то, что оно является пространством в сознании, в то время как само сознание со всеми содержаниями *непространственно*.

Представления — не суть в пространстве, но в представлениях есть пространство: то, что в них представляется, представляется как пространственная протяженность.

Представляемая пространственность и есть пространство созерцания. Это — поразительное приспособление сознания к внешнему миру; иначе мир не мог бы быть представляемым как „внешний"» Н. Гартман

Схема опису простору в генеративній граматиці



Різновиди стратегії опису

- Стратегія фрейма (поділ простору на фрагменти)
- Стратегія помітних об'єктів (основна увага на фрагменти, що привертають увагу)
- Стратегія шляху (спостерігач, описуючи простір, прямує уявною траєкторією)
- Стратегія сканування (спостерігач описує окрему ділянку)

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ